

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται
από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ)
και από Εθνικούς Πόρους
της Ελλάδας και της Κύπρου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας
Ελλάδα - Κύπρος 2007-2013
ΕΠΕΝΔΥΟΥΜΕ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΜΑΣ ΜΕΛΛΟΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ «ΕΛΛΑΔΑ-ΚΥΠΡΟΣ 2007-2013»

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ: «Ενδυνάμωση του Κυπριακού πληθυσμού του Γύπα (*Gyps fulvus*) με άτομα από την Κρήτη (Ελλάδα)» (ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ: «ΓΥΠΑΣ»)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 29 μήνες (01/09/2011 – 31/01/2014)

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ: €710.369,18

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΤΠΑ (80%): €568.295,34

ΕΘΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (20%): €142.073,84

Επικεφαλής Εταίρος: Υπουργείο Εσωτερικών Κύπρου – Υπηρεσία Θήρας & Πανίδας (Ταμείο Θήρας) / Προϋπολογισμός: €195.030,00

Εταίροι έργου:

- 1) Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου (BirdLife Cyprus) / Προϋπολογισμός: €113.789,18
- 2) Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος Κύπρου – Τμήμα Δασών / Προϋπολογισμός: €106.050,00
- 3) Δήμος Γόρτυνας / Προϋπολογισμός: €157.000,00
- 4) Πανεπιστήμιο Κρήτης – Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (ΜΦΙΚ) / Προϋπολογισμός: €138.500,00

ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε το Έργο «Γύπας», για την προστασία και ενίσχυση του πληθυσμού του Γύπα (Όρνιο, *Gyps fulvus*) στην Κύπρο, στα πλαίσια του Προγράμματος Διασυνοριακής Συνεργασίας «Ελλάδα – Κύπρος 2007-2013». Το Έργο διήρκησε από τον Σεπτέμβριο του 2011 έως τον Ιανουάριο του 2014 και σε αυτό επικεφαλής εταίρος ήταν η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας (Ταμείο Θήρας), και εταίροι ο Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου, το Τμήμα Δασών Κύπρου, το Πανεπιστήμιο Κρήτης – Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (ΜΦΙΚ) και ο Δήμος Γόρτυνας.

Στόχος του έργου «ΓΥΠΑΣ» ήταν η διάσωση του πληθυσμού του γύπα στην Κύπρο, ο οποίος τα τελευταία χρόνια έχει μειωθεί δραματικά. Συνολικά στην Κύπρο έχουν απομείνει μόνο 12 άτομα, εκ των οποίων ελάχιστα αναπαράγονται (1-2 ζευγάρια). Η

Πτηνολογικός
Σύνδεσμος Κύπρου

BirdLife
Cyprus

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται
από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ)
και από Εθνικούς Πόρους
της Ελλάδας και της Κύπρου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας
Ελλάδα - Κύπρος 2007-2013
ΕΠΕΝΔΥΟΥΜΕ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΜΑΣ ΜΕΛΛΟΝ

ανάκαμψη του πληθυσμού δεν θεωρείται εφικτή χωρίς τον εμπλουτισμό του με άτομα από άλλες περιοχές (κατά προτίμηση από τους γεωγραφικά και γενετικά πλησιέστερους πληθυσμούς). Αντικείμενο του έργου αποτέλεσε ο εμπλουτισμός του Κυπριακού πληθυσμού γυπών με άτομα από την Κρήτη, καθώς και η δημιουργία κατάλληλων υποδομών και στα δύο νησιά για τη διατήρηση και υποστήριξη του είδους. Στην Κρήτη, οι κύριες υποδομές αποσκοπούσαν στη δημιουργία ενός κέντρου φιλοξενίας και αποκατάστασης εξαντλημένων και δηλητηριασμένων ατόμων που βρίσκονται στο στάδιο της αποθεραπείας πριν την επανένταξή τους στο φυσικό περιβάλλον, ενώ στην Κύπρο δημιουργήθηκαν κλωβοί φιλοξενίας και εγκλιματισμού (Κρητικών) γυπών προς απελευθέρωση. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, αφού η πληθυσμιακή μείωση του είδους στην Κύπρο οφείλεται πρωτίστως σε ανθρωπογενή αίτια.

Η προστασία του γύπα στην Κύπρο θεωρείται πολύ σημαντική για το περιβάλλον του νησιού. Το Όρνιο επιτελεί το ρόλο του καθαριστή της υπαίθρου, βοηθώντας στη διατήρηση υγείων οικοσυστημάτων και απαλλάσσοντας τους κτηνοτρόφους από το κόστος αποτέφρωσης των νεκρών ζώων. Επίσης, εκτός από το άμεσο οικονομικό όφελος, η διατήρηση του Όρνιου επιφέρει και έμμεσα οφέλη μέσω της προώθησης του οικοτουρισμού και της παρατήρησης πουλιών (bird watching), αλλά και της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΓΥΠΑΣ»

Στην Κύπρο υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:

1. Κατασκευή υποδομών

- Κατασκευή «κλωβού φιλοξενίας γυπών» στην περιοχή Λιμνάτη.
- Επέκταση υπάρχοντος κλωβού φιλοξενίας γυπών στο δάσος Πάφου, στην περιοχή του Άγιου Ιωάννη.

2. Τεχνητή παροχή τροφής

- Βελτίωση, συντήρηση και λειτουργία «εστιατορίου γυπών» (ταΐστρας) στο δάσος Πάφου, στην περιοχή του Άγιου Ιωάννη.
- Κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία «εστιατορίου γυπών» (ταΐστρας) στην περιοχή Λιμνάτη.
- Κατασκευή και λειτουργία μιας τρίτης ταΐστρας στην περιοχή Σωτήρα.
- Παροχή τροφής στις προαναφερόμενες ταΐστρες σε εβδομαδιαία βάση, 2 φορές ανά εβδομάδα.

Πτηνολογικός
Σύνδεσμος Κύπρου

BirdLife
Cyprus

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται
από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ)
και από Εθνικούς Πόρους
της Ελλάδας και της Κύπρου

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας
Ελλάδα - Κύπρος 2007-2013
ΕΠΕΝΔΥΟΥΜΕ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΜΑΣ ΜΕΛΛΟΝ

- Εξασφάλιση σχετικών αδειών λειτουργίας των ταϊστρών από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες Κύπρου.
- Αγορά αγροτικού-διπλοκάμπινου αυτοκινήτου 4X4 για τη λειτουργία των ταϊστρών.

3. Παρακολούθηση του άγριου πληθυσμού του Όρνιου

- Πραγματοποιήθηκε η απογραφή του Κυπριακού πληθυσμού του γύπα δύο φορές το χρόνο στη διάρκεια του προγράμματος.
- Διεξήχθησαν μηνιαίες παρακολουθήσεις του Κυπριακού πληθυσμού στη περιοχή ενδημίας του είδους, καθώς και παρακολούθηση των θέσεων φωλιάσματός του.
- Συνολικά εντοπίστηκε 1 αποικία του είδους, ενώ ο πληθυσμός του είδους υπολογίστηκε σε 8-12 άτομα.
- Ο αναπαραγωγικός πληθυσμός του είδους στην Κύπρο το 2013 ήταν μόλις δύο (2) ζευγάρια.
- Αγοράστηκε τηλεσκόπιο X30-60 και 2 ζευγάρια κυάλια για παρακολούθηση.

4. Δράσεις ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης του κοινού

- Δημιουργία και συντήρηση ιστοσελίδας για το Έργο (www.gypas.org), όπου παρουσιάζονται το υλικό, οι στόχοι, τα νέα και η εξέλιξη των δράσεων του προγράμματος.
- Έκδοση δελτίων τύπου και καταχωρήσεων σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα για τη διεξαγωγή και πρόοδο του προγράμματος.
- Εκτύπωση και διανομή ημερολογίου του 2013 (500 αντίτυπα) αφιερωμένο στο Γύπα, με πληροφορίες για το Έργο «Γύπας» και τις δράσεις του.
- Εγκατάσταση και λειτουργία δικτυακής κάμερας (webcam) στους κλωβούς των όρνιων για σκοπούς ενημέρωσης, αλλά και παρακολούθησης των πουλιών (monitoring).
- Εκτύπωση 10.000 φυλλαδίων και 5.000 αυτοκόλλητων και διανομή τους σε μαθητές, κυνηγούς, κτηνοτρόφους και το ευρύτερο κοινό της Κύπρου.
- Διοργάνωση Διεθνούς Συνεδρίου στην Κύπρο με τη συμμετοχή ειδικών επιστημόνων από την Ελλάδα, την Κύπρο και το εξωτερικό, καθώς και έκδοση των πρακτικών του συνεδρίου.

5. Πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

- Έγιναν παρουσιάσεις για το Έργο «Γύπας» σε 19 σχολεία και σε περισσότερους από 1.300 μαθητές των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου (δηλαδή των περιοχών που απαντάται ο γύπας στην Κυπριακή Δημοκρατία).

Πτηνολογικός
Σύνδεσμος Κύπρου

BirdLife
Cyprus

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται
από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ)
και από Εθνικούς Πόρους
της Ελλάδας και της Κύπρου

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας
Ελλάδα - Κύπρος 2007-2013
ΕΠΕΝΔΥΟΥΜΕ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΜΑΣ ΜΕΛΛΟΝ

- Έγιναν παρουσιάσεις σε κτηνοτρόφους των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου για ενημέρωση για το γύπα, τους κινδύνους που αντιμετωπίζει και το πρόγραμμα. Για το σκοπό αυτό δημιουργήθηκε ηλεκτρονική θεματική προβολή παρουσίασης που αναφέρεται στη βιολογία του είδους, τη διατήρηση και την οικολογική του λειτουργία στο περιβάλλον.

6. Πρόγραμμα τηλεμετρίας

- Αγορά εξοπλισμού και χρήση δορυφορικών πομπών GPS/ GSM. Στο πλαίσιο του προγράμματος αγοράστηκαν ραδιοπομποί με ενσωματωμένο σύστημα γεωεντοπισμού (GPS) και κάρτα SIM, ώστε τα στίγματα να αποστέλλονται μέσω του δικτύου κινητής τηλεφωνίας.
- Τοποθέτηση των πομπών και παρακολούθηση των μετακινήσεων των (Κρητικών) πουλιών μετά την απελευθέρωσή τους στην Κύπρο. Συνολικά έχουν τοποθετηθεί πομποί σε 13 γύπες που έχουν απελευθερωθεί και οι μετακινήσεις τους καταγράφονται σε 24ωρη βάση (στίγματα ανά 10-15min).
- Έγινε αγορά αγροτικού-διπλοκάμπινου αυτοκινήτου 4X4 που χρησιμοποιείται στην εργασία πεδίου.

7. Διοργάνωση & συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια

- Διοργάνωση ενός διεθνούς συνεδρίου από τον Πτηνολογικό Σύνδεσμο Κύπρου στην Λεμεσό (6-8 Μαρτίου 2013) με συμμετοχή ειδικών επιστημόνων από το εξωτερικό με θέμα την κατάσταση και διατήρηση του Όρνιου στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου.

8. Συντονισμός του έργου

- Για το συντονισμό του έργου έγιναν συνολικά 3 συναντήσεις των εταίρων στην Κύπρο (Οκτώβριος 2011, Μάρτιος 2013 και Νοέμβριος 2013). Στις συναντήσεις εξετάστηκε η πορεία των δράσεων του έργου και έγινε ανταλλαγή απόψεων για την υλοποίησή τους με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο. Επίσης, εξετάστηκαν όλα τα επιστημονικά και τεχνικά στοιχεία που αφορούν την προστασία του είδους, τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ελλάδα και την υπάρχουσα εμπειρία και τεχνογνωσία σε προγράμματα επανεισαγωγής.

9. Εκπαιδευτικά ταξίδια

- Εκπαιδευτική επίσκεψη στο Ισραήλ από τον Πτηνολογικό Σύνδεσμο Κύπρου και συνεργασία με την Ισραηλινή Υπηρεσία Φύσης και Πάρκων (Ισραήλ, Ιανουάριος 2014).

Πτηνολογικός
Σύνδεσμος Κύπρου

BirdLife
Cyprus

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται
από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ)
και από Εθνικούς Πόρους
της Ελλάδας και της Κύπρου

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας
Ελλάδα - Κύπρος 2007-2013
ΕΠΕΝΔΥΟΥΜΕ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΜΑΣ ΜΕΛΛΟΝ

Στην Κρήτη υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:

1. Παρακολούθηση του πληθυσμού του Όρνιου στην Κρήτη

- Τα έτη 2011-2013 έγινε απογραφή του πληθυσμού του είδους σε όλη την Κρήτη με πέντε επισκέψεις σε όλες τις γνωστές θέσεις αναπαραγωγής του είδους (αποικίες). Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα δεδομένα καταμέτρησης (2013), ο πληθυσμός του είδους στην Κρήτη απαντάται σε 68 αποικίες διάσπαρτες σε όλο το νησί, με τις περισσότερες από αυτές να βρίσκονται στην κεντρική και ανατολική Κρήτη. Οι μεγαλύτερες αποικίες εντοπίζονται στο Κεντρικό Ρέθυμνο, στα Αστερούσια Όρη την Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου και στην Ανατολική Δίκτη στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου.
- Ο πληθυσμός του είδους αριθμεί περίπου 1.100 άτομα, αριθμός ρεκόρ σε παγκόσμιο επίπεδο για νησιωτικό πληθυσμό.
- Ο αναπαραγωγικός πληθυσμός του είδους στην Κρήτη αριθμεί 270-300 ζευγάρια, ενώ ο αριθμός των νεοσσών που πτερώνονται κάθε χρόνο είναι περισσότερα από 250 πουλιά.

2. Διεξαγωγή προγράμματος μαρκαρίσματος & τηλεμετρίας Όρνιων

- Στα πλαίσια αυτής της δράσης ραδιο-παρακολογήθηκαν με πομπούς VHF περισσότερα από 10 Όρνια (μετά από περίθαλψη) και εκτιμήθηκε το μέγεθος και η έκταση των μετακινήσεών τους στο χώρο και το χρόνο.
- Υπολογίστηκε πως τα Όρνια αναζητούν τροφή σε μέση απόσταση 18 km από την αποικία τους (max= 48 km).
- Οι επικράτειες / χώροι τροφοληψίας Όρνιων καταλαμβάνουν έκταση που κυμαίνεται από 976-1.194 km², με μεγαλύτερη διασπορά την περίοδο του καλοκαιριού (προφανώς όταν ακολουθούν τα κοπάδια των αιγοπροβάτων στα θερινά βοσκοτόπια).
- Τα θηλυκά Όρνια κινούνται σε ελαφρώς μεγαλύτερη έκταση από τα αρσενικά σε αναζήτηση τροφής, όπως και τα ανώριμα άτομα σε σύγκριση με τα ενήλικα.

3. Διεξαγωγή γενετικών αναλύσεων

- Έγινε μελέτη της πληθυσμιακής δομής του είδους με την χρήση γενετικών δεικτών (μικροδορυφορικές αλληλουχίες) και καθορισμός του φύλλου.
- Ο πληθυσμός της Κύπρου εμφανίζει μειωμένη γενετική ποικιλότητα σε σύγκριση με τον αντίστοιχο της Κρήτης, επιβεβαιώνοντας το γεγονός ότι έχει περάσει ένα είδος στενωπού λόγω της σημαντικής μείωσής του τις τελευταίες δεκαετίες.

Πτηνολογικός
Σύνδεσμος Κύπρου

BirdLife
Cyprus

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται
από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ)
και από Εθνικούς Πόρους
της Ελλάδας και της Κύπρου

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας
Ελλάδα - Κύπρος 2007-2013
ΕΠΕΝΔΥΟΥΜΕ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΜΑΣ ΜΕΛΛΟΝ

- Η αναλογία φύλου του Κυπριακού πληθυσμού δεν διαφέρει από την επιθυμητή, δηλαδή 1:1. Όμοια και τα πουλιά που αποστάλθηκαν από την Κρήτη είχαν όμοια αναλογία φύλου.
- Συνολικά τα αποτελέσματα έδειξαν για την Κύπρο ένα σχετικά «υποβαθμισμένο» γενετικά πληθυσμό Όρνιων, του οποίου η ενίσχυση με άτομα από ένα πιο «ισορροπημένο» πληθυσμό, όπως αυτός της Κρήτης, θα συμβάλει σημαντικά στη μελλοντική διατήρησή του.

4. Κατασκευή υποδομών

- Κατασκευή ενός ειδικά διαμορφωμένου κλωβού φιλοξενίας – εγκλιματισμού και απελευθέρωσης Όρνιων μετά από περίθαλψη. Ο κλωβός είναι χωρητικότητας 20-30 πουλιών, τα οποία θα μπορούν να εξασκούν πτήσεις στο εσωτερικό του. Οι διαστάσεις του κλωβού είναι (μήκος x πλάτος x ύψος) 24 x 8 x 5 μέτρα.
- Κατασκευή ενός παρατηρητηρίου αρπακτικών στην περιοχή του Ρούβα (ΝΑ Ψηλορείτης). Πρόκειται για απλή κατασκευή από πέτρα και ξύλο σε μορφή μικρού οικίσκου επιφανείας <math><25\text{m}^2</math> και περιλαμβάνει ξύλινους πάγκους παρατήρησης, καθίσματα και τον απαραίτητο εξοπλισμό (τηλεσκόπια παρατήρησης 30X και ζευγάρια κιαλιών 10X50).
- Κατασκευή και λειτουργία «εστιατορίου γυπών» (ταΐστρας) στην περιοχή του Ρούβα.
- Αγορά αγροτικού αυτοκινήτου 4X4 από το Δήμο Γόρτυνας για την εργασία πεδίου και τη λειτουργία της ταΐστρας.

5. Πρόγραμμα τεχνητής παροχής τροφής για Όρνια

- Η δράση περιελάμβανε την τροφοδοσία δύο (2) ταϊστών εντός των ορίων του Δήμου Γόρτυνας, οι οποίες βρίσκονται αντίστοιχα στα Αστερούσια Όρη και στο Ψηλορείτη.
- Η ταΐστρα του Ψηλορείτη κατασκευάστηκε στα πλαίσια του παρόντος προγράμματος και αφορά την περίφραξη μιας έκτασης 5 στρεμμάτων και τη διαμόρφωση του χώρου εναπόθεσης της τροφής.
- Η τροφοδοσία των ταϊστών έγινε από τα σφαγεία Ασημίου με ελεγμένα από κτηνιατρική άποψη υπολείμματα σφαγίων αιγοπροβάτων.

6. Περισυλλογή/ Περίθαλψη & αποστολή Όρνιων στην Κύπρο

- Την περίοδο του έργου (2011-2014) περισυλλέχθηκαν στην Κρήτη 84 Όρνια (τραυματισμένα, δηλητηριασμένα ή εξαντλημένα), εκ των οποίων 25 αποστάλθηκαν στην Κύπρο για τους σκοπούς του προγράμματος.
- Τα Όρνια αυτά παρέμειναν σε ειδικούς κλωβούς διατήρησης για τον

Πτηνολογικός
Σύνδεσμος Κύπρου

BirdLife
Cyprus

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται
από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ)
και από Εθνικούς Πόρους
της Ελλάδας και της Κύπρου

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας
Ελλάδα - Κύπρος 2007-2013
ΕΠΕΝΔΥΟΥΜΕ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΜΑΣ ΜΕΛΛΟΝ

εγκλιματισμό τους στις τοπικές συνθήκες και δεκατρείς (13) από αυτούς έχουν ήδη απελευθερωθεί στην Κύπρο την περίοδο Δεκέμβριος 2013 – Ιανουάριος 2014.

- Το ΜΦΙΚ ανέλαβε την αποθεραπεία, περίθαλψη και μεταφορά των πουλιών στην Κύπρο, σε συνεργασία με την Δ/ση Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης και τις Κυπριακές Αερογραμμές. Οι Κυπριακές Αερογραμμές μετέφεραν τα πουλιά δωρεάν στα πλαίσια της Πολιτικής Εταιρικής Ευθύνης της εταιρίας.

7. Παραγωγή υλικού ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης του κοινού.

- Παραγωγή και διανομή τρίπτυχου φυλλαδίου (2.000 αντίτυπα) όπου παρουσιάζονται οι στόχοι και οι δράσεις του προγράμματος καθώς και στοιχεία για την βιολογία και οικολογία του Όρνιου.
- Παραγωγή και διανομή θεματικής αφίσας (1.000 αντίτυπα).
- Παραγωγή και διανομή αυτοκόλλητου (2.000 αντίτυπα, ελληνικά και αγγλικά).
- Παραγωγή και διανομή T-shirts (1.000 τεμάχια).

8. Πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε σχολεία του Δήμου Γόρτυνας.

- Παραγωγή και διανομή τετραδίων (1.200 τεμ.) σε μαθητές Δημοτικών Σχολείων Δήμου Γόρτυνας, με ενσωματωμένες πληροφορίες για το πρόγραμμα και το είδος ενδιαφέροντος.
- Παραγωγή και διανομή mouse pad (1.000 τεμ.) σε μαθητές Γυμνασίων - Λυκείων Δήμου Γόρτυνας.
- Παρουσιάσεις έργου σε 22 σχολεία του Δήμου Γόρτυνας, τις οποίες παρακολούθησαν 1.280 μαθητές Δημοτικών, Γυμνασίων & Λυκείων και 102 εκπαιδευτικοί.

9. Εκπαιδευτικά ταξίδια – Συμμετοχή σε Επιστημονικά Συνέδρια

- Συμμετοχή στο συνέδριο “BOU 2013 Annual Conference” (Αγγλία, Μάρτιος 2013), όπου παρουσιάστηκαν αποτελέσματα για την κατάσταση και τις τάσεις του πληθυσμού του είδους στην Κρήτη.
- Συμμετοχή στο συνέδριο “Ecotone GPS Telemetry Workshop” (Πολωνία, Απρίλιος 2013), όπου παρουσιάστηκαν αποτελέσματα του προγράμματος τηλεμετρίας του έργου.
- Συμμετοχή στο διεθνές θερινό σχολείο ανάλυσης οικολογικών δεδομένων (“Summer School ECODAR2013”) του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Ιούλιος 2013).
- Εκπαιδευτική επίσκεψη στο Ισραήλ και συνεργασία με την Ισραηλινή Υπηρεσία Φύσης και Πάρκων (Ισραήλ, Ιανουάριος 2014).

Πτηνολογικός
Σύνδεσμος Κύπρου

BirdLife
Cyprus

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται
από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ)
και από Εθνικούς Πόρους
της Ελλάδας και της Κύπρου

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας
Ελλάδα - Κύπρος 2007-2013
ΕΠΕΝΔΥΟΥΜΕ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΜΑΣ ΜΕΛΛΟΝ

- Συνεργασία με το Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών & Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Δεκέμβριος 2011 & Δεκέμβριος 2013) με αντικείμενο την μαθηματική ανάλυση του πληθυσμού του είδους. Συγκεκριμένα η δράση περιελάμβανε:
 - Έλεγχο και επεξεργασία δημογραφικών δεδομένων για την κατασκευή πληθυσμιακών προτύπων (μοντέλων) με αντικείμενο τον εμπλουτισμό του πληθυσμού του Όρνιου (*Gyps fulvus*) στην Κύπρο.
 - Κατασκευή πληθυσμιακών προτύπων και εφαρμογή διαφορετικών σεναρίων εμπλουτισμού και δημογραφικής στοχαστικότητας ή καταστροφών.
 - Μελέτη της εξέλιξης του πληθυσμού του είδους του Όρνιου στην Κύπρο την επόμενη εικοσαετία.
 - Διατύπωση διαχειριστικών στόχων/προτάσεων για τη δημιουργία και διατήρηση ενός βιώσιμου πληθυσμού του Όρνιου (*Gyps fulvus*) στην Κύπρο.

10. Συντονισμός του έργου

- Για το συντονισμό του έργου έγιναν συνολικά 2 συναντήσεις των εταίρων στην Κρήτη (Οκτώβριος 2012 και Ιανουάριος 2014).
- Στις συναντήσεις έγινε αξιολόγηση των δράσεων και απολογισμός του προγράμματος, ενώ εξετάστηκαν οι δυνατότητες επέκτασής του με την ενεργή εμπλοκή περισσότερων δημόσιων φορέων.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την Δρ. Κλαίρη Παπάζογλου στο 22 455072 ή στο clairie.papazoglou@birdlifecyprus.org.cy

Πτηνολογικός
Σύνδεσμος Κύπρου

BirdLife
Cyprus

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ